

RS Global
Journals

Scholarly Publisher
RS Global Sp. z O.O.
ISNI: 0000 0004 8495 2390

Dolna 17, Warsaw, Poland 00-773
Tel: +48 226 0 227 03
Email: editorial_office@rsglobal.pl

JOURNAL	International Journal of Innovative Technologies in Social Science
p-ISSN	2544-9338
e-ISSN	2544-9435
PUBLISHER	RS Global Sp. z O.O., Poland
ARTICLE TITLE	ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ, ЯК ВАЖЛИВОЇ СКЛАДОВОЇ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ
AUTHOR(S)	Полулященко Ю. М.
ARTICLE INFO	Poluliashchenko Iu. M. (2020) Professional Training of Future Teachers of Physical Culture as an Important Component of Patriotic Education. International Journal of Innovative Technologies in Social Science. 6(27). doi: 10.31435/rsglobal_ijitss/30092020/7175
DOI	https://doi.org/10.31435/rsglobal_ijitss/30092020/7175
RECEIVED	10 July 2020
ACCEPTED	27 August 2020
PUBLISHED	03 September 2020
LICENSE	 This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License .

© The author(s) 2020. This publication is an open access article.

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ, ЯК ВАЖЛИВОЇ СКЛАДОВОЇ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Полулященко Ю. М.

канд. пед. наук, доцент, професор кафедри олімпійського і професійного спорту,

ДЗ «Луганського національного університету імені Тараса Шевченка», Навчально-науковий інститут фізичного виховання і спорту, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4149-5500>

DOI: https://doi.org/10.31435/rsglobal_ijitss/30092020/7175

ARTICLE INFO

Received 10 July 2020

Accepted 27 August 2020

Published 03 September 2020

KEYWORDS

Education, patriotism, teacher, student, spirituality, innovation technology.

ABSTRACT

As part of the research, a retrospective analysis of scientific developments on various aspects of professional training of future teachers was made. The state of development of theoretical and methodological bases of professional training of future teachers of physical culture in General and professional readiness for the formation of Patriotic values in particular was revealed. Research in the field of organizing the process of Patriotic education of children and young students, both national and foreign experts, was highlighted.

The main goal was to study the theoretical and methodological foundations of developing a system of professional training of future physical culture teachers to form Patriotic values of students in a modern educational institution. Important issues of professional training of future teachers was highlighted. The importance of using modern newest technologies, methods, and educational innovations was proved, using the accumulated national and foreign experience in training a professional. The importance of forming professional competencies of future physical culture teachers was revealed. According to the results of the study, it has been established that recently the interest of national and foreign scientists has only increased in the context of improving the process of forming the professional readiness of future teachers for teaching activities in today's conditions. As part of the scientific search, we have found that in foreign literature in the context of professional training of future teachers, as well as improving the professional activities of teachers-practitioners, scientific developments on the use of information technologies are carried out using Facebook for the professional development of teachers and students of pedagogical specialties. By identifying the state of development of theoretical and methodological foundations of professional training of future physical culture teachers in General and professional readiness to form Patriotic values in particular, it is established that the scientific achievements of modern national and foreign teachers are mainly focused on such problems as: search for new forms and methods of training in the preparation of future teachers of physical culture in the context of educational reform and increasing requirements for relevant specialists (L. Nikiforova); improving and modernizing the content of professional training of students of physical culture in the conditions of European Integration of national education (P. dzhurinsky, S. Burdyuzha); improving the process of training future specialists in physical culture with the help of innovative approaches and its humanization (R. Akhmetov, V. Shaversky); orientation of the content of professional training of future teachers of physical culture and the use of various forms and methods of training in the field of formation of their readiness to educate physically, mentally, spiritually and socially healthy citizens of Ukraine (L. Sushchenko); development of conceptual provisions for training future specialists in the field of physical culture and sports (N. Stepanchenko); research on the level of confidence and self-efficacy of physical education teachers (E. Öncü); adaptation processes of future physical culture teachers in real conditions of teaching physical culture in secondary education institutions (W. Zayed, M. Zguira, N. Souissi, N. Bali); problems of self-regulation of future teachers of physical culture (S. Kudin) and others.

Citation: Poluliashchenko Iu. M. (2020) Professional Training of Future Teachers of Physical Culture as an Important Component of Patriotic Education. *International Journal of Innovative Technologies in Social Science*. 6(27). doi: 10.31435/rsglobal_ijitss/30092020/7175

Copyright: © 2020 Poluliashchenko Iu. M. This is an open-access article distributed under the terms of the **Creative Commons Attribution License (CC BY)**. The use, distribution or reproduction in other forums is permitted, provided the original author(s) or licensor are credited and that the original publication in this journal is cited, in accordance with accepted academic practice. No use, distribution or reproduction is permitted which does not comply with these terms.

Постановка проблеми. У Концепції національно-патріотичного виховання молоді зазначається: «Головною домінантою національно-патріотичного виховання молоді є формування у особистості ціннісного ставлення до навколишньої дійсності та самої себе, активної за формою та моральної, за змістом, життєвої позиції». Таким чином, урахування об'єктивних обставин та викликів, які (на сучасному етапі розвитку країни) постали перед українським народом, свідчить, що виховання патріотичних цінностей учнівської молоді має стати основою державотворення в Україні.

Надзвичайно потужний потенціал щодо виховання патріотичних цінностей учнівської молоді закладено в сфері фізичного виховання і спорту. Безцінні надбання українського народу в контексті патріотичного та військово-патріотичного виховання (як важливої складової патріотичного виховання) закладено пращурами ще з часів Запорізької Січі. Саме сфери фізичного виховання і спорту здатні передавати досвід української козацької педагогіки і духовності (використовуючи відповідні фізичні вправи, українські народні рухливі ігри, засоби духовного та морального загартування), основою яких є героїчні традиції українського народу.

Між тим, використання цього безмежного потенціалу на якісному, продуктивному рівнях потребує відповідної підготовки (удосконалення процесу підготовки) майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту, здатних виховувати українців-патріотів, відроджуючи козацьку славу, розбудовуючи суверенну, демократичну, правову і соціальну державу (про що зазначається у Концепції національно-патріотичного виховання).

Аналіз результатів теоретичних напрацювань учених, практичного досвіду професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту до формування патріотичних цінностей учнівської молоді стали підставою для виявлення низки *суперечностей* між: потребами держави у вихованні справжніх патріотів своєї країни та недостатньою зорієнтованістю в зазначеному контексті найбільш впливових соціальних інститутів країни, в тому числі сфери фізичної культури і спорту; наявністю значного потенціалу фізичної культури в контексті виховання патріотичних цінностей учнівської молоді, в тому числі воєнно-патріотичного виховання (як важливої складової патріотичного виховання) та недостатньою професійною готовністю до його реалізації відповідними фахівцями; можливостями освітнього процесу у вищих навчальних закладах та не розробленістю теоретичних і методичних засад системи професійної підготовки майбутніх фізичної культури до формування патріотичних цінностей учнівської молоді.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Теоретико-методологічним підґрунтям розв'язання проблем дослідження стали наукові праці вітчизняних та зарубіжних учених, у яких представлено: *питання теорії й практики професійної підготовки майбутніх учителів* (О. Абдулліна, А. Алексюк, В. Беспалько, Н. Волкова, І. Гавриш, О. Дубасенюк, М. Євтух, І. Зязюн, Н. Кузьміна, В. Кремень, В. Краєвський, В. Курило, О. Кучерявий, В. Луговий, Н. Ничкало, О. Пехота, С. Савченко, С. Сисоєва, В. Сластьонін, С. Харченко, В. Шадрикова, В. Армстрон (W. Armstrong), Х. Бойд (H. Boyd), Дж. Педроса (J. Pedrosa), С. Корел (S. Corral), М. Найш (M. Naish), Г. Портер (G. Porter) та ін.); *проблеми професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту* (О. Вацеба, Л. Волков М. Герцик, В. Завацький, О. Куц, В. Платонов, Л. Сущенко, Ю. Шкретій, Б. Шиян та ін.); *різні аспекти патріотичного виховання учнівської молоді* (І. Бех, Г. Ващенко, М. Зубалій, В. Івашковський, Ю. Красильник, С. Максименко, Р. Проць, М. Томчук, В. Сухомлинський, О. Сухомлинська, К. Чорна та ін.).

Об'єкт дослідження – професійна підготовка майбутніх учителів навчальних закладів освіти.

Предмет дослідження – теоретико-методичні засади системи професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури до формування патріотичних цінностей учнівської молоді.

Мета дослідження полягає в дослідженні теоретико-методичних засад розробки системи професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури до формування патріотичних цінностей учнівської молоді в умовах сучасного навчального закладу. В залежності від мети були обрані наступні задачі:

1. Здійснити ретроспективний аналіз наукових напрацювань з різних аспектів професійної підготовки майбутніх учителів.

2. Виявити стан розробленості теоретичних і методичних засад професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури взагалі та професійної готовності до формування патріотичних цінностей зокрема.

3. Вивчити дослідження у сфері організації процесу патріотичного виховання дітей та учнівської молоді.

Виклад основного матеріалу. Виховання патріотичних цінностей учнівської молоді ґрунтується на ряді нормативно-правових документів, серед яких: Закон України «Про освіту» (2017), «Про загальну середню освіту», «Про вищу освіту»; Державна національна програма «Освіта (Україна XXI століття)»; Національна доктрина розвитку освіти України в XXI столітті; «Концепції національно-патріотичного виховання молоді», «Національна програма патріотичного виховання громадян, розвитку духовності» та ін.

В питаннях професійної підготовки майбутніх учителів наразі здійснено надзвичайно великий пласт роботи вітчизняними та зарубіжними вченими. На даний час концептуальні положення вищої освіти, що висвітлюються останніми роками провідними вітчизняними вченими відіграють неабияку роль, як в контексті повноцінної реалізації впроваджених нині реформ освіти в Україні (розкриття загальних аспектів підвищення якості професійної підготовки майбутніх учителів в ракурсі нової філософії освіти), так і стосовно проблеми підготовки майбутніх учителів в умовах сучасності, що тим чи іншим чином пов'язані з розв'язаною проти України війною, а як наслідок гострої потреби посилення уваги до виховання в загальноосвітніх навчальних закладах «громадянина-патріота».

Провідний науковець, академік НАПН України В. Курило зазначає наступне: «Наразі подальший розвиток нашої країни безпосередньо залежить від якості освіти, що вимагає чітких і обґрунтованих відповідей на питання: що таке якість освіти, як її виміряти, які механізми й інструменти застосовувати, щоб якість підготовки фахівців відповідала потребам людини, держави, суспільства й роботодавців». На думку вченого, дотепер дискусійним залишається саме поняття якості освіти, яке вчені ототожнюють з якістю навчання, якістю діяльності навчального закладу, рівнем освіченості й вихованості людини, якістю навчально-виховного процесу, відповідністю вимогам соціального й професійного середовища. Усі ці питання вимагають якнайшвидшого, але науково-обґрунтованого педагогічного розв'язання. У нас, в Україні, будемо говорити відверто, питання якості освіти, хоч і перебувають на порядку денному, але за десять останніх років майже не знайшли свого реального розв'язання. [5, с. 22-25].

Підтвердженням вищезазначеного може слугувати вислів Л. Гриневич, яка чітко зазначає: «критичним елементом, що уповільнює розвиток освіти, є неефективна система професійної підготовки вчителів і освітніх керівників». Якісні зміни в освіті, як зазначає Л. Гриневич, неможливі без щасливого, упевненого, компетентного педагога, який користується загальною повагою та має комфортні умови праці. Як свідчать міжнародні дослідження, особистість педагога чи не найважливіша для успіху змін у шкільній системі [5, с. 20-21].

Бездуховність, на думку науковця В. Андрущенко породжує розлад, розпад, спонукає до руйнації. Такі прояви певним чином впливають й на формування патріотичних цінностей особистості. Чим безкультурніша особистість, чим менше уваги вона приділяє власному розвитку, тим більше вона є соціально безвідповідальною і не здатною до самовизначення, самодіяльності і нормо-творчості і тим зручніша для зовнішнього маніпулювання [8, с. 88]. В кінцевому рахунку, це мало вплив на ті події, що виникли навесні 2014 року на Донбасі. Одурені люди, серед яких і молодь, віднесли надмірно довірливо до відвертої неправди яка лунала з засобів масової інформації РФ в бік України. А прояви бездуховності, низького рівня патріотизму у певній кількості мешканців Донбасу значною мірою сприяли розвитку зазначених подій.

Між тим, значущою для нас є думка відомого вченого Б. Коротяєва, про те, що найбільша цінність тих кого виховують і навчають – це загальне здоров'я, в основі якого – здоров'я фізичне, психічне, соціально-духовне (здоров'я – тіла, думки, духа) [4, с. 18-19]. Звертаємо увагу, що здоров'я (як головна цінність учнів) Б. Коротяєв розглядає не лише в контексті його фізичного та психічного аспектів (що також дуже важливо для будь якої особистості, в тому числі в ракурсі відповідальності за формування цих аспектів здоров'я вчителів фізичної культури), але й стосовно соціально-духовного аспекту. Сам процес формування соціально-духовного аспекту здоров'я особистості на нашу думку, тісно взаємопов'язаний з процесом формування патріотичних цінностей учнівської молоді, про що ми вже зазначали вище.

Л. Никифорова (2014) вважає що в реальній практиці професійної фізкультурної освіти навчання студентів в основному спрямовується на вузькопрофесійну і рухову підготовку, обмежуючи загальнокультурний та особистісний розвиток майбутніх фахівців. Тому проблема підвищення рівня культури майбутніх учителів фізичного виховання на її думку, має відбуватись через послідовну гуманізацію освітнього процесу на загальнокультурному, професійному й особистісному рівнях з акцентом на його повноцінний духовний, інтелектуальний, моральний та естетичний зміст [3, с. 52-53]. Вчені П. Джуринський (2016), С. Бурдюжа (2016) зазначають, що в умовах подальшої Євроінтеграції важливого значення набуває модернізація освіти на принципах демократизації та гуманізації, створення умов для всебічного розвитку інтелектуальних і професійних якостей особистості й формування високого рівня її здоров'я [7, с. 53].

Р. Ахметов (2014), В. Шаверський (2015) вважають, що підготовка професіонала, справжнього фахівця з фізичної культури має здійснюватися з використанням найновітніших технологій, методик, освітніх інновацій, з використанням набутого вітчизняного й зарубіжного досвіду. Зауважимо, що фундаментом цього процесу, автори розуміють через сукупність принципів гуманізації освіти, особистісно-орієнтований підхід, а також удосконалення змісту й форм організації відповідного процесу. Серед найбільш помітних проблем в практиці викладання вчителями фізичної культури відповідного предмету в загальноосвітніх навчальних закладах Р. Ахметов, В. Шаверський виокремлюють надзвичайно бідний арсенал форм і методів фізичного виховання, які використовуються учителями в більшості шкіл, невміння останніх застосовувати інноваційні технології в практичній діяльності.

Н. Степанченко цілком справедливо зауважує, що професійна підготовка майбутнього учителя фізичної культури як суб'єкта багатоаспектної, інтегрованої навчально-виховної діяльності – складне завдання, що завжди турбувало науковців і практиків. Проте психолого-педагогічні підходи до цієї проблеми концептуально не раз змінювались, трансформуючи зміст професійного навчання педагогічних працівників цього профілю. Нині їхня підготовка переживає черговий етап модернізації [9, с. 68].

У Своїх працях С. Гуменюк наголошує на те, що нині у відповідності до особливостей сучасного етапу розвитку вищої педагогічної освіти відбувається реформування змісту підготовки майбутніх педагогів, зокрема й учителів фізичної культури, формуються нові вимоги до їхньої професійної компетентності, упроваджуються інноваційні технології фахової підготовки. Тому сьогодні постає проблема підготовки майбутніх учителів фізичної культури, які повинні мати не лише глибокі спортивно-педагогічні знання та практичні навички, а й спроможні кваліфіковано застосовувати їх у майбутній педагогічній діяльності [5, с.8].

Особливу цінність для нашого дослідження набуває розроблена Л. Сущенко концепція особистісно орієнтованої професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту побудована на таких основних положеннях: спрямування на формування фахівців, які будуть конкурентоспроможними відповідно до потреб вітчизняного та європейського ринку праці; необхідність створення відповідних умов щодо формування свідомості й самосвідомості особистості в процесі професійного становлення майбутнього фахівця, створення нормативного зразка професійної та особистісної поведінки випускника вищого навчального закладу на ринку праці [10, с. 403-404].

Аналіз досліджень зарубіжних фахівців щодо напрямку покращення освітнього процесу навчання та виховання свідчить про те, що важливим у підготовці майбутніх вчителів є формування їх професійних компетентностей [13, 15, 17]. А рівень їх розвитку залежить від

застосування сучасних технологій в навчальному процесі. Одним з таких технологій є використання мережі Інтернет як для особистого професійного розвитку вчителя так і в підготовці майбутніх фахівців в режимі онлайн.

N. Stepanchenko, Y. Briskin вивчали проблеми професійного розвитку особистості майбутнього вчителя фізичної культури і тренера. В даному дослідженні науковці прагнули уточнити уявлення про внутрішні чинники інтраперсонального рівня, що позитивно позначаються на професійному розвитку майбутніх вчителів фізичної культури і тренерів. В результаті досліджень було встановлено середній рівень розвитку інтелектуальної студентів. Між тим, стосовно комунікативній сфері було встановлено переважно низький рівень у майбутні вчителі фізкультури і тренерів, що не відповідає вимогам до професійно-педагогічної діяльності відповідних фахівців. На основі проведених досліджень авторами також було встановлено, що властивості різних аспектів темпераменту майбутнього вчителя фізичної культури та тренерів в інтелектуальній та комунікативній сферах є недостатні для професійної діяльності і вимагають їх цілеспрямованого розвитку за допомогою ефективних методів професійного навчання та необхідними для цього психолого-педагогічними впливами мотиваційного характеру [21, с. 202-205].

Такі дослідження засвідчують, що при підготовці відповідних фахівців слід особливу увагу приділяти комунікативним умінням, оскільки досить часто, як свідчать результати дослідження (в різних країнах), це залишається однією з головних прогалин фахівців з фізичної культури.

На наш погляд, результати досліджень адаптаційних процесів вчителів-стажерів (з фізичної культури) Тунісу, як жіночої так і чоловічої статі до реальних умов викладання фізичної культури в школі, отриманих авторами W. Zayed, M. Zguira, N. Souissi, N. Bali (2019) доречно враховувати й при підготовці майбутніх учителів фізичної культури до формування патріотичних цінностей учнівської молоді, а саме більш уважно підходити до підготовки студентів до педагогічної практики враховуючи при цьому не лише статеві відмінності майбутніх учителів фізичної культури, але й їх темперамент [22, с. 99-105].

Привертає нашу увагу також дослідження присвячене аналізу зарубіжного досвіду у підготовці майбутніх учителів фізичної культури. Так, досліджуючи досвід формування культури здоров'я майбутніх вчителів фізичної культури у польських навчальних закладах Т. Ієрмакова (2016) визначила, наявні розбіжності у ставленні українських та польських студентів до свого здоров'я та культури здоров'я. Так, за допомогою опитування польських майбутніх учителів фізичної культури було встановлено, що у польських студентів переважають такі мотиви, як поліпшення фізичного стану, зміцнення почуття власної гідності та поліпшення стану здоров'я. Серед українських студентів фізкультурного спрямування переважна більшість вважає значущою складовою формування культури здоров'я їх безпосередню участь в різних спортивних секціях, а також набуття умінь правильно організувати фізкультурну, спортивну й виховну роботу зі школярами у позанавчальний час. Звернемо увагу, що польські студенти (майбутні вчителі фізичної культури) розглядають культуру здоров'я, не лише через призму поліпшення власного фізичного стану, але й як можливість зміцнення почуття власної гідності. На наш погляд, це досить важливо, оскільки відчуття власної гідності є досить близьким до відчуття патріотизму, гордість за власну країну тощо. Натомість, студенти українських ВНЗ (які навчаються на факультетах фізичного виховання) розглядають культуру здоров'я та взагалі власну спеціальність як можливість зміцнення фізичного здоров'я, та фізичних кондицій школярів. Це може також свідчити, про поки що недостатню гуманізацію навчально-виховного процесу майбутніх учителів фізичної культури.

Натомість зарубіжні фахівці, зокрема V. Feuerman, зазначають на важливості формування у майбутніх учителів фізичної культури духовних цінностей в процесі їх професійної підготовки. У своїй статті «Вплив соціально-філософських і духовних цінностей на формування соціальної спрямованості і фізичне здоров'я фахівців сфери фізичної культури і спорту» науковець чітко доводить наявність пропорційного взаємозв'язку соціально-філософських цінностей і рівнем соціально-обумовлених підструктур майбутніх учителів фізичної культури з їх фізичним здоров'ям [15, с. 41-42].

На важливості розвитку фізичної культури і спорту в контексті відродження духовного, національно-культурного стану українського народу, реалізації основ патріотичного виховання

української молоді наголошує вітчизняний вчений А. Леоненко (2014). Науковець наголошує, що в умовах реформування освітньої системи України та формування національної концепції молодого покоління особлива увага приділяється зазначеним вище процесам за рахунок розвитку фізичної культури і спорту [6, с. 41-287-296]. Розділяючи думку даного автора, зазначимо, що до здійснення процесу формування патріотичних цінностей, відродження духовного та національно-культурного стану українського народу засобами фізичного виховання і спорту мають бути готові (на високому професійному рівні) фахівці фізичного виховання і спорту, зокрема вчителі фізичної культури.

Проведений аналіз літературних джерел за трьома основними напрямками наукового пошуку, дозволив зробити наступні висновки узагальнюючого характеру:

1. За вивченням наукових напрацювань з різних аспектів професійної підготовки майбутніх учителів було встановлено, що останнім часом інтерес вітчизняних та зарубіжних науковців лише підвищується в контексті удосконалення процесу формування професійної готовності майбутніх учителів до педагогічної діяльності в умовах сьогодення. В. Курило наголошує на не дієвості застарілих методів і методик сучасним вимогам, а також на необхідності підвищення рівня професійної готовності майбутніх учителів до здійснення інноваційної діяльності. На зростанні вимог до рівня кваліфікації вчителів та потребі удосконалення системи педагогічної освіти, зокрема в контексті підвищення готовності останніх до інноваційної діяльності зауважує О. Дубасенюк. На потребі по новому готувати майбутніх педагогів в реаліях війни наголошує С. Савченко. Необхідність модернізації освітньої діяльності у контексті європейських вимог підкреслює В. Кремень. Про зорієнтованість підготовки майбутніх учителів, здатних виховувати учнів в тісному взаємозв'язку духовності та патріотизму зазначає В. Андрущенко.

2. Отже в межах наукового пошуку нами встановлено, що в зарубіжній літературі в контексті професійної підготовки майбутніх учителів, а також удосконалення професійної діяльності вчителів-практиків здійснюють наукові напрацювання щодо застосування інформаційних технологій використання Facebook за для професійного розвитку педагогів та студентів педагогічних спеціальностей, а також застосування мережі Інтернет за для удосконалення процесу професійного розвитку вчителів.

3. Щодо виявлення стану розробленості теоретичних і методичних засад професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури взагалі та професійної готовності до формування патріотичних цінностей зокрема встановлено, що наукові напрацювання сучасних вітчизняних та зарубіжних педагогів переважно сфокусовано на таких проблемах, як: пошук нових форм і методів навчання при підготовці майбутніх учителів фізичної культури в умовах реформування освіти та підвищення вимог до відповідних фахівців (Л. Никифорова); удосконалення та модернізація змісту професійної підготовки студентів фізкультурного спрямування в умовах Євроінтеграції вітчизняної освіти (П. Джуринський, С. Бурдюжа); удосконалення процесу підготовки майбутніх фахівців з фізичної культури за допомогою інноваційних підходів та його гуманізації (Р. Ахметов, В. Шаверський); спрямованість змісту професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури та застосування різноманітних форм і методів навчання в сфері формування їх готовності до виховання фізично, психічно, духовно та соціально здорових громадян України (Л. Сущенко, 2003); розробка концептуальних положень підготовки майбутніх фахівців у галузі фізичної культури та спорту (Н. Степанченко, 2017); дослідження рівня впевненості та самоєфективності вчителів фізичної культури (Е. Öncü, 2015); адаптаційні процеси майбутніх учителів фізичної культури в реальних умовах викладання фізичної культури в закладах середньої освіти (W. Zayed, M. Zguira, N. Souissi, N Bali); проблеми саморегуляції майбутніх учителів фізичної культури (S. Kudin) та інші.

Стосовно вивчення досліджень у сфері організації процесу патріотичного виховання дітей та учнівської молоді було встановлено, що на теперішній час сучасними науковцями (І. Бех, К. Чорна) розроблено комплекс відповідних програм, теоретичних та концептуальних положень щодо патріотичного виховання сучасної молоді в умовах війни, розв'язаної Російською Федерацією проти України. В науковій літературі зустрічаються лише поодинокі наукові праці в контексті патріотичного виховання майбутніх учителів фізичної культури та їх підготовки до

здійснення цього процесу (О. Онопрієнко та ін.), а також формування патріотичних цінностей учнівської молоді засобами фізичної культури (Р. Проць, М. Тимчик та ін.).

Висновки. Вище зазначене дозволяє констатувати, що, не зважаючи на надзвичайну актуальність, проблема підготовки відповідних фахівців до формування патріотичних цінностей сучасної молоді, особливо в умовах агресії РФ проти України, проблема професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури до формування патріотичних цінностей учнівської молоді залишається мало дослідженою.

Аналіз доступних нам літературних джерел змушує констатувати, що ця проблема залишається майже не розробленою, та потребує більш детального вивчення на методологічному, теоретичному та відповідно практичному рівнях.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ахметов Р.Ф., В.К. Шаверський (2007) Проблеми й перспективи формування професійної майстерності фахівців фізичної культури засобами інноваційних технологій. Отримано з URL <http://eprints.zu.edu.ua/1519/1/07arfzit.pdf>.
2. Гуменюк С. (2015) Актуальність використання засобів інноваційних технологій у фаховій підготовці майбутніх учителів фізичної культури // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві: збірник наукових праць. № 2 (30). С. 5-9.
3. Джурицький П. Б., Бурдужа С. В. (2016) Педагогічні засади підготовки майбутніх учителів фізичної культури до фізкультурно-оздоровчої діяльності // Наука і освіта. №10. – 45-51.
4. Коротяев Б. (2016) Теория педагогической философии как методологическая основа научно-педагогических знаний // Профессионализм педагога: теоретичні й методичні аспекти: збірник наукових праць ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет». Вип. 3. Слов'янськ. С. 18-24.
5. Курило В. С. (2013) Якість освіти в Україні: постановка проблеми та шляхи її вирішення // Освіта та педагогічна наука. № 2 (157). С. 22-25.
6. Леоненко А. В. (2014) Патріотичне виховання в контексті підготовки майбутнього вчителя фізичної культури до професійної діяльності // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. № 3 (37). С. 287-296.
7. Никифорова Л. А. (2014) Тренінги у процесі формування професійної культури майбутніх учителів фізичного виховання // Матеріали V Міжнародної електронної науково-практичної конференції «Психологічні, педагогічні і медико-біологічні аспекти фізичного виховання» 21-25 квітня. Одеса: Букаєв Вадим Вікторович. С. 52-54.
8. Савченко С. В. (2017) Особливості процесу соціалізації особистості в умовах гібридної війни в Донбасі // Освітологія. №6. С. 86-91.
9. Степанченко Н. І. (2017) Система професійної підготовки майбутніх учителів фізичного виховання у вищих навчальних закладах : дис. док. пед. наук спец. 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти / Степанченко Наталія Іванівна. Вінниця. 629 с.
10. Сущенко Л. П. (2003) Теоретико-методологічні засади професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту у вищих навчальних закладах: дис. на здобуття наук. ступеня док. пед. наук. 13.00.04. Київ. 469 с.
11. Krzysztof Rubacha, Marina Siritova (2019) The Sense of Didactic and General Self-efficacy in Literature Teachers in Poland and Slovakia / The New Educational Review. – Volume 55. pp. 256-254, <https://tner.polsl.pl/e55/a21.pdf>.
12. D. Díaz-Noguera, P. Toledo-Morales, C. Hervás-Gómez (2017) Augmented Reality Applications Attitude Scale (ARAAS): Diagnosing the Attitudes of Future Teachers / TheNewEducationalReview. Volume-50 p.215, <https://tner.polsl.pl/e50/a17.pdf>
13. Brent Philipsen, Jo Tondeur, Susan McKenney & Chang Zhu (2019) Supporting teacher reflection during online professional development: a logic modelling approach, Technology, Pedagogy and Education, 28:2, 237-253, DOI: 10.1080/1475939X.2019.1602077
14. Carme Pinya Medina, Maria Rosa Rosselló Ramon (2015) How to Learn Professional Competencies via Blogs / The New Educational Review. Volumep. 40, <https://tner.polsl.pl/e42/a3.pdf>
15. Feuerman V. V. (2014) Influence of socio-philosophical and spiritual values on the formation of social orientation and physical health specialists the sphere of physical culture and sports // Physical education of students. № 2(18). P. 41-45.
16. Genutė Gedvilienė, Vidmantas Tūtlys, Sigitas Daukilas (2019) The Role of the Key Competences of VET Teachers in Enhancing the Quality of the Teaching Process / The New Educational Review. Volume 55. pp 255-271, <https://tner.polsl.pl/e56/a21.pdf>

17. Magdaléna Nedelová, Denisa Šukolová Critical (2017) Thinking in Initial Teacher Education: Secondary Data Analysis from Ahelo GS Feasibility Study in Slovakia / *The New Educational. Review. Volume 49.* p.19, <https://tner.polsl.pl/e49/a1.pdf>.
18. Milena Lipnická, Simoneta Babiaková, Mariana Cabanová(2019) Self-evaluation of Future Teachers' Didactic Competencies / *The New Educational. Review. Volume 55.* pp 115-126, <https://tner.polsl.pl/e57/a9.pdf>
19. Nadia Sansone, Donatella Cesareni, Ilaria Bortolotti & Sarah Buglass (2019) Teaching technology-mediated collaborative learning for trainee teachers, *Technology, Pedagogy and Education*, 28:3, 381-394, DOI: 10.1080/1475939X.2019.1623070
20. Natal'ya D. Koletvinova, Ruben D. Flores (2015) Priorities for the Evaluation Function of Teacher Education University Students' Competency-Based Training / *The New Educational. Review. Volume 183*, <https://tner.polsl.pl/e41/a15.pdf>
21. Stepanchenko NI, Briskin YA. (2019) Dispositional factors of personality professional development of the future teachers of physical education and sport. *Physical education of students*, 23(4):202–208, <https://doi.org/10.15561/20755279.2019.0407>
22. Zayed W, Zguira MS, Souissi N, Bali N. (2019) The determination of cooperative teacher's knowledge problems: training device and attractiveness of Tunisian student-teachers. *Physical education of students*, 23(2):98–105, <https://doi.org/10.15561/20755279.2019.0208>